

ZPRAVODAJ

Duben 2025

Aperio a MAMA AI spouští novou verzi Právobota pro rodiče. Bezplatná právní pomoc je nyní dostupná 24/7

Organizace Aperio – Společnost pro zdravé rodičovství spustila aktualizovanou verzi [Právobota pro mámy a táty](#). Tento právní konverzační asistent, který vzniká ve spolupráci s experty na umělou inteligenci z MAMA AI, nově využívá data z příručky Průvodce zákony pro rodiče 2025 a reflektuje nejčastější otázky, se kterými se rodiče obracují na poradnu Aperia.

Právobot je dostupný nepřetržitě, 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, a bezplatně poskytuje právní informace z oblastí, jako jsou např.:

- **Pracovní právo** (mateřská a rodičovská dovolená, výpověď, návrat do zaměstnání)
- **Sociální zabezpečení rodiny** (PPM, rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení)
- **Sladování rodinného a pracovního života** (částečný úvazek, práce na dálku, podnikání rodičů)
- **Rodinné právo** (rozvod, svěření dítěte do péče, výživné)
- **Zdravotnické právo** (pacientská práva a informovaný souhlas v těhotenství, při porodu či hospitalizaci dítěte)

„Naším cílem je, aby rodiče našli důležité právní informace jednoduše a bez čekání. Právobot je nástroj, který přibližuje právní pomoc i těm, kteří se jinak mohou cítit ztraceni v labyrintu paragrafů,“ říká Daniela Vorlová, vedoucí poradny Aperia.

Odpovědi Právobota čerpají z aktuálního vydání [Průvodce zákony pro rodiče 2025](#), který je ke stažení zdarma na webu Aperia. A následně jsou generovány pomocí AI. Rodiče mohou otázky pokládat přes formulář a zároveň se tím zapojit do jeho dalšího vývoje. Každá položená otázka pomáhá Právobota dál zlepšovat.

O Aperiu

[Aperio](#) je nezisková organizace, která se už více než 24 let zaměřuje na podporu rodičů a jejich dětí. Nabízí širokou škálu služeb, včetně bezplatného právního a psychologického poradenství, kurzů předporodní přípravy a programů pro rozcházející se rodiče a sólo rodiče. Aperio se aktivně zasazuje o zlepšení podmínek pro rodiče a jejich děti v České republice. Provozuje rovněž nezávislého Průvodce porodnicemi a vydává Průvodce zákony pro rodiče.

O MAMA AI

[MAMA AI](#) je český technologický tým s více než dvacetiletou zkušeností v oblasti umělé inteligence, který stojí mimo jiné za vývojem hlasových a textových asistentů pro IBM Watson.

Dnes se specializuje na vývoj konverzačních a vyhledávacích technologií, které dokáží předat i komplexní informace přístupnou formou. Právě tato schopnost stojí za spoluprací s Aperiem.

www.helpnet.cz

Jak postupovat při výměně průkazu OZP

Průkaz OZP se bude letos měnit celkem u 140 tisíc lidí. Z tohoto počtu asi 10 600 lidí bude muset být posouzeno, zda mají nadále nárok na průkaz nebo stupeň průkazu. Výměna průkazů už prakticky začala a největší nápor se očekává ve druhém čtvrtletí letošního roku. Národní rada osob se zdravotním postižením ČR na svém webu zveřejnila podrobnější informace vzešlé z jednání s generálním ředitelem Úřadu práce ČR.

Všichni klienti dostávají dopis „Informativní sdělení“ (cca 90 dní před koncem platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením) s podrobně popsáním postupem, co mají udělat v případě, když platnost průkazu osoby se zdravotním postižením končí.

Pokud po tomto datu trvá nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením, tzn. pokud je nadále platný výsledek posouzení schopnosti pohyblivosti a orientace, tak se dostaví přibližně 1 měsíc před koncem platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením na kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR k výměně průkazu.

Pro vystavení nového průkazu osoby se zdravotním postižením je zapotřebí předložit aktuální fotografii (o rozměrech 35 mm x 45 mm). Fotografie může klient pořídit např. i doma za pomoci rodiny nebo jiné osoby, tak, že bude vyfocen jakýmkoliv přístrojem (mobil, fotoaparát) proti světlé zdi a tak, aby bylo patrné, že jde o tohoto konkrétního klienta.

Dnes prakticky nejsou běžně dostupné služby k focení na průkazky. Proto je nezbytné si novou fotografii udělat „po domácku“. To znamená, že vás může kdokoli vyfotit před světlým pozadím, fotku vytisknout a vystříhnout do požadovaného formátu.

Pokud nemáte doma zařízení, především tiskárnu, je potřeba požádat někoho nebo se pokusit domluvit s obecním úřadem, kde mají matriku, kde běžně průkazové fotky dělají. V této věci není žádné jiné řešení.

Pro převzetí průkazu budou klienti vyzváni např. telefonicky, e-mailem nebo jinou formou. Na kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR při převzetí průkazu bude nutné na místě uhradit správní poplatek ve výši 30 Kč. V současné době trvá výroba průkazu osoby se zdravotním postižením cca 10 kalendářních dnů, samozřejmě celková doba výměny průkazu také závisí na aktuálním počtu klientů, kteří v daném období o výměnu průkazu osoby se zdravotním postižením požádali.

Pokud byste se nemohli dostavit osobně na Úřad práce, tak je možné pověřit jinou osobu – rodinného příslušníka nebo asistenta, který může zanést potřebné dokumenty a také vyzvednout nový průkaz. Pokud dotyčný klient není schopen si sám zajistit výměnu průkazu pro osoby se zdravotním postižením, nebo podat žádost o průkaz osoby se zdravotním postižením, může na základě plné moci, která nemusí být úředně ověřena, zplnomocnit jinou osobu, která tento postup

zajistí. Jedná se však jen o případy, kdy nebude nové posouzení, což je na druhou stranu velká většina lidí.

Na kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR jsou vyhrazené prostory pro vyřizování výměny průkazu osoby se zdravotním postižením bez dlouhých čekacích lhůt. Pokud bude mít klient ještě dotazy, může se obrátit na pracovníka či vedoucího pracovníka kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR pro agendu osob se zdravotním postižením, který mu případné dotazy na místě zodpoví.

V případě dalších dotazů (i později) se může klient obrátit na nejbližší kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR v rámci kraje svého trvalého pobytu, nebo na call centrum +420 800 779 900.

Bližší informace o výměně průkazů osob se zdravotním postižením jsou také na webových stránkách Úřadu práce ČR, přímý odkaz: <https://www.uradprace.cz/oznameni-o-prukazech-ozp>.

www.helpnet.cz

Superdávka přichází a přináší s sebou majetkový test

Poslaneckou sněmovnou prošel návrh o sloučení některých dávek ze systémů státní sociální podpory a sociální pomoci do takzvané superdávky, která se nově bude nazývat dávka státní sociální pomoci. Pokud schválený návrh projde také Senátem a podepíše jej i prezident, vejde v platnost 1. října 2025.

Ti, kteří o dávku budou žádat od října, ji budou moci čerpat hned od jejího přiznání. Stávající příjemci některé z níže uvedených dávek budou převedeni na nový systém postupně. Do konce roku 2025 musejí o „superdávku“ požádat, podpora podle nových pravidel jim bude vyplácena od dubna 2026.

Dávka státní sociální pomoci spojí čtyři současné dávky: přídatek na dítě, příspěvek na bydlení, doplatek na bydlení a příspěvek na živobytí a přidá k nim pracovní bonus. Pracovní bonus se bude vyplácet lidem v produktivním věku, kteří pracují, což má být motivační složka dávky. V případě, kdy členové domácnosti budou pouze z takzvaných znevýhodněných skupin, bude tato domácnost zvýhodněna ve složce bydlení. Za znevýhodněné skupiny se považují:

- lidé starší 68 let a pobíratelé starobního důchodu,
- rodiče dětí do čtyř let, samoživitelé s dětmi do sedmi let,
- lidé pobírající invalidní důchod II. a III. stupně,
- lidé s nárokem na vdovský nebo vdovecký důchod a na jeden rok pozůstalí manželé či partneri.

Novou sociální podporu bude vyplácet Úřad práce. Pro příjemce bude superdávka znamenat méně administrativy, ale také majetkové testy a povinnost pracovat (u znevýhodněných skupin povinnost

pracovat neplatí). O novou dávku budou lidé žádat na Úřadu práce nebo online přes klientskou zónu Jenda (Jednoduše na dávky). Nárok se bude řídit výší příjmů.

O novou dávku budou moci žádat zranitelné osoby a lidé, kteří se nevyhýbají práci a jejich finanční možnosti projdou majetkovým testem. Tím se lépe zacílí pomoc státu především na nízkopříjmové domácnosti a zároveň se sníží administrativa.

V současnosti na finanční pomoc od státu dosáhne 29 % obyvatel. Dávky ale skutečně čerpá podle údajů úřadu jen asi 9 % Čechů. Řada lidí se totiž necítí být natolik chudá, aby o dávky požádala.

Novelizovaná dávka bude určena až 22 % občanů. (viz Paq Research)

Systém bohužel není momentálně nastaven motivačně a je nespravedlivý, protože u některých dávek stačí pár korun navíc v příjmu a žadatel podporu nedostane a při jiné dávce má šanci na její získání i bohatší člověk.

V současné době je zdoluhavý a složitý proces podávání a dokládání žádostí o jednotlivé dávky. O každou se žádá zvlášť a každá se zvlášť posuzuje a schvaluje. Při posuzování žádosti se u každé dávky přihlíží k různým příjmům za různá období a v různých „limitech“. Zjednodušení podávání a dokládání žádosti bude pozitivní změnou pro žadatele a sjednocený systém pro posuzování žádostí zase přinese úlevu úřadům.

Kdo projde testem

Majetkový test bude u žadatelů zkoumat počet nemovitostí, motorových vozidel a výši úspor. Žadatelé o dávku mohou mít jednu vlastní nemovitost určenou k trvalému bydlení a případně jednu další nemovitost (například chatu), kterou ale bude moci žadatel vlastnit maximálně tři roky. Domácnost může vlastnit jedno auto na každého člena domácnosti. Jiná motorová vozidla nebudou do majetkového testu zahrnuta.

Kolik bude moci mít domácnost na účtu a kdo to ověří

To bude záležet na počtu jejích členů. Samostatně žijící člověk bude moci mít na účtu maximálně 200 tisíc korun, dvoučlenná domácnost 250 tisíc, tříčlenná 300 tisíc, čtyřčlenná 350 tisíc a pěti- a vícečlenná 400 tisíc korun. Pokud bude mít jednotlivec nebo rodina na účtech více, dávku nedostane. Výjimku by měli mít handicapovaní.

Co se nepočítá do majetkového testu: finanční produkty podporované státem – stavební spoření, důchodové spoření, dlouhodobý investiční produkt (DIP), pojištění dlouhodobé péče a životní pojištění a rovněž i peníze ze sbírek.

Žadatel sdělí Úřadu práce, kolik má na účtu a u kterých bank a dá mu i souhlas, aby si to Úřad u bank ověřil. Úřad práce nebude sledovat jednotlivé transakce na účtech, zkontroluje jen aktuální stav na účtu kvůli posouzení, zda má žadatel na dávku státní sociální pomoci nárok.

Po sečtení všech složek, které u žadatele bude možné uplatnit, se spočítá konečná výše „superdávky“. Může být vyšší i nižší oproti současnosti. Opoziční poslanci kritizovali především prozatímní neexistenci kalkulačky, která by alespoň orientačně vypočítala, kolik peněz jednotlivé domácnosti s novou dávkou dostanou a porovnála, zda si polepší, nebo naopak pohorší. Podle některých se totiž mnoha žadatelům státní pomoc sníží. Kalkulačka bude k dispozici až bude zákon schválen.

„V důvodové zprávě uvádíme, že po revizi dávek dostane zhruba třetina současných žadatelů více peněz, druhá třetina zhruba stejně a třetí třetina dostane méně. Nevím, proč bychom peníze daňových poplatníků měli formou dávky dávat někomu, kdo má příjem například ve výši 55 tisíc čistého, což se dělo,“ říká ministr Jurečka.

Web Kurzy.cz přišel s vlastní provizorní kalkulačkou podle zveřejněných podmínek superdávky. Jde ale jen o hrubý výpočet, který nemusí odpovídat následně skutečně přiznané výši dávky.

Složky superdávky

Složka na dítě (nyní příspěvek na dítě)

Tato částka se má započítat v dávce rodinám s příjmem do čtyřnásobku životního minima. Pro rodiny s příjmy do 1,43násobku životního minima bude činit 500 Kč na každé dítě. Částka pro rodiny s příjmy ve výši 1,43 až 3násobku životního minima má být 1 000 Kč na každé dítě. Částka pro rodiny s příjmy ve výši 3- až 4násobku životního minima se vypočítá individuálně. Jsou-li všichni členové domácnosti zranitelnými osobami, činí částka 1 000 Kč.

Bonus se nezapočítá, pokud některá z osob v rodině schopná práce nepracuje a není vedená v evidenci uchazečů. Po dobu tří měsíců ji nedostanou zákonní zástupci nezaopatřeného dítěte, kterým byl uložen přestupek kvůli neplnění povinné školní docházky dítěte.

Složka na bydlení (nyní příspěvek na bydlení + doplatek na bydlení)

Předpokladem pro nárok je vlastnictví, nebo pronájem bytu či domu, který domácnost užívá k trvalému bydlení. Započítá se v případě, že náklady na bydlení překročí část rozhodného příjmu a tato část nebude vyšší než uznatelné náklady na bydlení (jako nyní u příspěvku na bydlení). U nájemného pokryje výše složky maximálně výši nájemního normativu. Ten se stanoví podle počtu osob a podle velikostí obcí. Nadále se počítá s dělením:

- Praha a Brno,
- obce s a nad 70 tisíc obyvatel,
- obce do 69 999 obyvatel.

Normativy budou vycházet z nákladů, které uvádějí příjemci současných dávek úřadu práce. Podle některých by však bylo lepší vycházet při výpočtech normativů z cenových map.

Vlastníkům domů, družstevníkům a lidem bydlícím na základě věcného břemena bude vyměřen vlastnický paušál ve výši 30 % průměrného nájmu.

Domácnosti s příjmem minimálně 1,43násobku životního minima dostanou navíc **energetický paušál** na pokrytí nákladů na energie (maximálně ale do 1,4násobku výše energetického paušálu).

Jednočlenná domácnost dostane 2 300 korun (+ 500 Kč za každou další osobu v domácnosti, maximálně ale 4 300 Kč pro pěti- a vícečlennou domácnost).

Domácnosti, které za stejných podmínek využívají tuhá paliva, si započítají do nákladů na energie za kalendářní měsíc částku 1 500 Kč u jednočlenné domácnosti (+ 500 Kč za každou další osobu v domácnosti, maximálně ale 3 500 Kč pro pěti- a vícečlennou domácnost).

Složka živobytí (nyní příspěvek na živobytí)

Tato složka bude náležet rodinám s příjmem do 1,43násobku životního minima, který nestačí k pokrytí jejich základních životních potřeb. Výše složky se bude rovnat částce, o kterou převyšují výdaje na životní potřeby rodiny její příjem, od kterého se odečte 30 % na bydlení.

Částka na životní potřeby bude činit u nezaopatřeného dítěte částku životního minima nezaopatřeného dítěte, tedy 2 480 až 3 490 Kč měsíčně podle věku. U pracujících nebo zranitelných dospělých osob bude tato složka vyplácena ve výši existenčního minima, což je u jednotlivce 4 860 Kč.

Tuto částku lze navýšit v případě, že tyto osoby budou plnit cíle obsažené v podpůrném plánu. Podpůrný plán vypracuje do tří měsíců po uplatnění žádosti o dávku pracovník úřadu práce osobám, které jsou nejvíce ohrožené chudobou. Bude obsahovat cíle a plánované kroky k řešení nepříznivé sociální, majetkové a příjmové situace klientů a povede je k aktivnímu přístupu v jejich řešení.

Pracovní bonus

Tato část má podpořit „pracovně aktivní“ žadatele nebo ty, kteří jsou vedeni na úřadu jako uchazeči o zaměstnání a prokazují tak snahu být ekonomicky aktivní.

Výše pracovního bonusu bude závislá na výši příjmů z pracovní aktivity. Pro domácnosti s příjmem do 1,6násobku životního minima bude činit 40 % z celkových příjmů z pracovní aktivity, od této výše příjmu se bude částka postupně snižovat.

Do pracovního bonusu se bude počítat i rodičovský příspěvek a dávka nemocenského pojištění čerpaná po celý kalendářní měsíc. Pokud nebude domácnost praceschopná, a tedy na tuto složku nedosáhne, bude podpořena například zvýšenou částkou složky na dítě či složky na bydlení.

Za porušení podmínek může být příjemci dávka odňata až na tři měsíce, například pokud nebude vykazovat snahu pracovat. Odborná veřejnost ale upozornila na problém vyřazování osob z evidence úřadu práce, když se byť jen jednou nedostaví včas na schůzku, které by tak ztratili na dávku nárok. Nově tedy bude v zákoně přímo stanoveno, že sankční vyřazení z evidence bude možné až po opakovaném nedostavení se na schůzku.

Zvýší se životní minimum

Pro jednotlivce se životní minimum ještě v tomto roce zvýší ze současných 4 860 Kč na 5 500 Kč.

V případě společně posuzovaných osob bude částka životního minima u první posuzované osoby měsíčně činit 5 000 Kč (nyní je to 4 470 Kč). Částka životního minima u každé další osoby by měla činit měsíčně:

- 3 750 Kč u osoby od 15 let věku, která není nezaopatřeným dítětem (nyní 4 040 Kč)
- 3 490 Kč u nezaopatřeného dítěte od 15 do 26 let věku (zůstává stejné)
- 3 050 Kč u nezaopatřeného dítěte od 6 do 15 let věku (zůstává stejné)
- 2 480 Kč u nezaopatřeného dítěte do 6 let věku (zůstává stejné)

Reforma se netýká dalších dávek ze systému státní sociální podpory (rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné). V systému pomoci v hmotné nouzi zůstane pouze mimořádná okamžitá pomoc, kterou bude možné čerpat i k superdávce pro velmi nízkopříjmové rodiny, a to až do výše 40násobku životního minima (necelých 200 000 Kč).

„ReVize dávek představuje zásadní změnu k lepšímu. Dosavadní dávkový systém je zastaralý a nepřehledný. Většina domácností v tíživé finanční situaci dnes čerpá kombinaci několika různých dávek, což může být ve výsledku komplikací jak pro domácnosti samotné, tak pro stát kvůli administrativní zátěži. Navíc současný systém neobsahuje dostatek motivačních prvků pro lidi k aktivnímu zlepšování své životní situace. Naším cílem je primárně podpořit snahu občanů se o sebe postarat, aby nemuseli pouze spoléhat na stát a pasivně čekat na podporu,“ uvedl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Zdroje:

<https://www.penize.cz/socialni-davky/469739-misto-ctyr-jedna-superdavka-novinku-schvalili-poslanci-takhle-bude-fungovat>

[Superdávka přehledně: Kdo bude mít na co nárok](#)

[Kalkulačka superdávka 2025 - dávka státní sociální pomoci: Kdy máte nárok a kolik dostanete. |](#)

[Kurzy.cz](#)

[Novou „superdávku“ dnes schválili poslanci. ReVize dávek pomoc lépe zacílí, ocení pracovní aktivitu a zjednoduší celý systém | MPSV](#)

Senát podpořil "flexinovelu" zákoníku práce A také zřízení resortního centra pro profesionální sportovce s handicapem.

Flexibilní novela zákoníku práce

Senát dnes (9.4.2025) schválil novelu zákoníku práce, která výrazně zvýší flexibilitu v oblasti pracovněprávních vztahů. Posílí nejen konkurenceschopnost zaměstnavatelů, ale také ochranu práv zaměstnanců. T

zv. flexinovela zohledňuje aktuální potřeby moderního trhu práce a zlepšuje postavení rodičů, kteří se vrací zpět do práce po rodičovské dovolené, čímž pomáhá ve sladování rodinného a pracovního života. Spolu s novelou jde ruku v ruce i lepší podpora v nezaměstnanosti.

Bližší informace ke všem změnám, které flexibilní novela zákoníku práce přináší, najdete [na této webové stránce](#) nebo [v tiskových zprávách](#).

Nová éra parasportu

Senátem byla rovněž podpořena novela zákona o podpoře sportu. Novelizace doplňuje do výčtu ministerstev, která mohou zřizovat resortní sportovní centra, také Ministerstvo práce a sociálních věcí. Smyslem úpravy je podpořit jednoduchým administrativním zázemím a finanční podporou parasportovce. [Specializované resortní sportovní centrum](#), které vznikne pod MPSV, umožní systematickou profesionalizaci vrcholových sportovců s handicapem.

Nové centrum nabídne organizační, personální i finanční zázemí, čímž zajistí lepší podmínky pro přípravu současných i budoucích paralympioniků. Centrum by mělo zahájit svou činnost v první polovině letošního roku.

Další informace k této úpravě jsou k dispozici [v tiskové zprávě](#).

Je chráněné bydlení dostupné?

Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení. Nabízí pomoc se stravováním v rámci ubytování, dále pomoc při zajištění chodu domácnosti, při osobní hygieně a také obsahuje výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Sociální služba chráněné bydlení je nejčastěji určena lidem s mentálním postižením v lehkém a středním stupni postižení. Druhou nejpočetnější skupinou využívající chráněné bydlení jsou lidé s chronickým onemocněním včetně duševního onemocnění.

Dostupnost chráněného bydlení v regionech

V České republice se v současné době nachází téměř 4 000 lůžek v sociální službě chráněné bydlení. Drtivá většina těchto lůžek je však obsazená nebo je na ně poměrně dlouhý čekací seznam. Velké regionální rozdíly nalezneme v nabídce sítě sociálních služeb poskytujících chráněné bydlení. V celkovém počtu lůžek chráněného bydlení v přepočtu na obyvatele kraje se o pomyslné první místo přetahují Ústecký a Moravskoslezský kraj. Naopak situace je nejhorší v Plzeňském kraji, kde je obecný nedostatek sociální služby chráněného bydlení. V závěsu za Plzeňským krajem je kraj Středočeský, který nedisponuje dostatečným počtem lůžek chráněného bydlení v přepočtu na obyvatele, ale oproti Plzeňskému kraji má širší síť poskytovatelů sociálních služeb.

Současným trendem v poskytování pobytových sociálních služeb je deinstitucionalizace neboli odústavňování. Jeho cílem je přetransformovat velkokapacitní ústavy na pobytové služby, které budou více individualizované díky menším kolektivům klientů. Jednou z možných nástupnických forem pobytové služby je právě chráněné bydlení v podobě individuálního nebo skupinového bydlení.

Obecně panuje přesvědčení, že nejprospěšnější jak pro cílovou skupinu, tak pro většinovou společnost, je ubytování v menších počtech klientů v rámci přímého sousedství v běžné zástavbě mezi zdravými spoluobčany. Přispívá to k větší toleranci a otevřenosti většinové společnosti a lepšímu začlenění lidí se zdravotním omezením do ní.

Stále se ale často setkáváme s chráněným bydlením jako součástí větších pobytových zařízení, jako jsou domovy pro osoby se zdravotním postižením či domovy pro seniory, kde bývají klienti více odříznutí od okolního světa. Nadále totiž přetrvává praxe velkokapacitních ústavů v odloučených lokalitách, byť se jejich počty omezují. I z toho pravděpodobně vyplývá dělení kapacitní prvenství pohraničních krajů, ve kterých byly za minulého režimu hojně zřizovány ústavy sociální péče co nejdál od zdravé společnosti.

V rámci rešerše jsem za nízkokapacitní chráněné bydlení považovala ty ubytovací objekty, které mají maximální kapacitu 15 klientů, přičemž obecně se za menší skupinové bydlení většinou považuje soužití maximálně 10 osob v jednom objektu.

Přesto to příliš nepomohlo vylepšit výsledky v jednotlivých krajích. V počtu nízkokapacitního chráněného bydlení v blízkosti zdravé populace vévodí Zlínský kraj, jehož výsledek ale není ani zdaleka tak uspokojivý, jak by prvenství v této kategorii mělo přinášet. Pouze 45 % kapacity ubytování v chráněném bydlení je nízkokapacitní povahy. Pokud tedy nejlepší procentní výsledek v republice nedosahuje ani poloviny, je to velice nelichotivé číslo pro prozatímní snahy o deinstitucionalizaci, která trvá prakticky již od pádu minulého režimu na konci 80. let.

Snahy o odústavňování však nepolevují a nezřídka kdy pocházejí přímo od pobytových sociálních služeb, které samy sebe přetvářejí do moderní podoby a přiklání se k více individualizované péči a samostatnějšímu životu klientů. Zároveň se stále budují a otevírají nové lokální projekty nízkokapacitního chráněného bydlení. Níže uvádím jako dobré příklady některé z nich.

Nové chráněné bydlení Krásno

Zlínský kraj otevřel 10. března 2025 nové chráněné bydlení v Krásně nad Bečvou, místní části Valašského Meziříčí. Nové zařízení, vzniklé rekonstrukcí bývalého penzionu, bude provozovat krajská příspěvková organizace Sociální služby Vsetín. Chráněné bydlení je určeno mobilním osobám s mentálním postižením lehkého a středně těžkého stupně ve věku 18–55 let.

Nové chráněné bydlení je rozděleno na dvě domácnosti, ve kterých se může ubytovat až 8 klientů v šesti jednolůžkových a jednom dvoulůžkovém pokoji. Součástí domácností jsou i společné prostory jako kuchyně, obývací či technická místnost. Dostatek soukromí poskytují vlastní sociální zařízení pokojů. Nová sociální služba si klade za cíl zajištění důstojného a samostatného života lidí se zdravotním postižením a umožnění co nejvíce plnohodnotného života.

Kromě Valašského Meziříčí vybudoval Zlínský kraj v posledních dvou letech objekty chráněného bydlení také v Bystřici pod Hostýnem, Vsetíně či Zlíně.

Nový projekt chráněného bydlení v Ostravě

Nové chráněné bydlení pro 12 osob postaví Moravskoslezský kraj v Ostravě – Mariánských Horách uprostřed městské zástavby bytových a rodinných domů, stavba bude hotová zhruba za rok.

Projektovaný dvoupodlažní dům v Karasově ulici bude obsahovat 12 jednolůžkových pokojů ve třech samostatných bytech velikosti 5+kk a přiléhat k němu bude i zahrada.

„Pro osoby s mentálním postižením není nic lepšího než jim nabídnout zázemí, kde budou mít své soukromí a možnost učit se postarat se sami o sebe, samozřejmě s pomocí a pod dohledem sociálních pracovníků,“ uvedl náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje pro sociální oblast Stanislav Kopecký.

Chráněné bydlení Domov Bez zámků Tuchořice

Další službou, která se „polidšťuje“, je Domov Bez zámků v Tuchořicích, která má v současné době v rámci chráněného bydlení kapacitu 8 klientů. Chráněné bydlení je poskytováno v jednom bytě v centru Žatce a v pronajaté vile v Tuchořicích.

V rámci humanizace zařízení bude snižována kapacita domova pro osoby se zdravotním postižením a část této kapacity bude přetransformována do chráněného bydlení. V letošním roce by měla být započata rekonstrukce žatecké vily, čímž vznikne až 11 lůžek ve třech patrech a velkou zahradou. „Opustíme pronajatý byt a budeme využívat tuto vilu a druhou v Tuchořicích,“ říká ředitel Domova Bez zámků Martin Nuhlíček.

Zdroje:

[108/2006 Sb. Zákon o sociálních službách](#)

<https://www.msk.cz/cs/temata/socialni/hejtmanstvi-v-ostrave-postavi-nove-chranene-bydleni--dvoupodlazni-dum-vyroste-v-ulici-karasova-22368/>

[Zlínský kraj otevřel Chráněné bydlení Krásno, nabídne domov osmi klientům – Zlínský kraj](#)
[Registr poskytovatelů sociálních služeb | MPSV](#)

www.helpnet.cz

Průzkum potřeb neformálních pečujících

Proběhl v listopadu 2024 v Královéhradeckém kraji a přinesl cenné poznatky pro další rozvoj sítě sociálních služeb.

V listopadu 2024 proběhl **průzkum potřeb neformálních pečujících**. Cílem průzkumu bylo zprostředkovat nezávislé informace o aktuální situaci a potřebách neformálních pečujících v návaznosti na stávající situaci služeb (zejména zdravotních a sociálních) v Královéhradeckém kraji, legislativu a další související témata.

Cílem bylo také zajištění podkladů pro další rozvoj sítě sociálních služeb s důrazem na služby sociální péče. Průzkum mj. odpovídá na otázku, zda mají neformální pečovatelé dostatečnou podporu ze strany sociálních služeb, případně na ně navazujících aktivit.

Závěrečná zpráva průzkumu se v samostatných kapitolách zaměřuje na pečující o seniory, o osoby s poruchou autistického spektra, o osoby s duševním onemocněním, pečující o děti se zdravotním znevýhodněním a pečující o osoby se zdravotním postižením.

Plné znění závěrečné zprávy je ke stažení níže.

Průzkum potřeb neformálních pečujících byl realizován v rámci Projektu Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje III, reg. číslo projektu CZ.03.02.02/00/22_006/0000241, spolufinancovaného z prostředků Evropského sociálního fondu plus v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus.

[Průzkum potřeb neformálních pečujících.pdf](#) (1,87 MB, PDF)

Zdroj: Královéhradecký kraj

Příspěvek na osobní asistenci pomůže lidem s nejtěžším postižením, opomíjí však řadu dalších potřebných, varuje poradní orgán ombudsmana

Lidé plně závislí na cizí pomoci by mohli podle připravované novely zákona o sociálních službách získat příspěvek na osobní asistenci. Poradní orgán ombudsmana pro oblast ochrany práv osob se zdravotním postižením zlepšení jejich situace vítá. Zároveň však namítá, že podpora zohledňuje pouze úzkou skupinu potřebných. Nezbytnost systémové podpory i dalších příjemců péče podpořil také zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm na úterním zasedání Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením.

Navrhovaná novela je krok správným směrem, ale stále zapomíná na některé lidi s postižením. Týká se jen těch, kteří využívají [osobní asistenci](#) od [registrovaných poskytovatelů](#). Nevztahuje se už ale na ty, kteří potřebují jinou formu pomoci – třeba jiné terénní sociální služby (např. podpora samostatného bydlení), podporu od blízkých nebo pomoc asistentů sociální péče.

Nadto není zřejmé, jak stát v případě přijetí návrhu zajistí službu osobní asistence, v místech, kde poptávka přeroste kapacitu služeb.

Zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm zdůraznil, že stát by měl přistoupit k reformě systému podpory osobní asistence s ohledem na práva lidí se zdravotním postižením: „*Považuji za nezbytné, aby systém respektoval svobodnou volbu péče a podpory a zároveň byl transparentní, spravedlivý a založený na zásadách rovnosti.*“

Nové opatření se také jeví jako příliš úzce zaměřené. Neřeší celkovou reformu financování příspěvku na péči, která by zahrнула širší skupinu potřebných osob.

Dlouhodobě se zvýšení vyhýbá příspěvku na péči pro lidi s nižšími stupni závislosti – v prvním stupni jde o 880 korun měsíčně. Nárok na něj získají lidé, kteří každodenně nezvládají alespoň 3 až 4 základní životní potřeby.

„*Právě lidé s nižším stupněm závislosti často nedosáhnou na potřebnou pomoc a ohrožuje je riziko sociálního vyloučení. Navzdory inflaci a rostoucím nákladům nebyla výše těchto příspěvků od roku 2016 upravena. Opakovaně proto apelujeme na vládu a zákonodárce, aby byla výše příspěvku navýšena ve všech stupních, a především v těch nejnižších,*“ říká Vít Alexander Schorm.

Podobnými tématy se zástupce ombudsmana zabýval tento týden také na jednání Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením

Osobní asistenci je potřeba chápat v souladu s [Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením](#), jako individuálně přizpůsobenou formu podpory, která není omezena na jeden typ sociální služby, protože jediné tak může být skutečně účinným nástrojem umožňujícím lidem s postižením žít nezávislý život ve společnosti, jak garantuje článek 19 Úmluvy (Nezávislý způsob života a zapojení do společnosti).

Osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve:

- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,
- b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
- c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
- d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,
- a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

(viz také zákon o sociálních službách)

Aktuální výše příspěvku na péči pro osoby starší 18 let věku:

- 880 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost)
- 4 900 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost),
- 14 800 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),
- ve stupni IV (úplná závislost)
 - na částku 23 000 Kč, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48 až § 52, nebo
 - na částku 27 000 Kč v ostatních případech.

Podrobněji na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí

- Usnesení poradního orgánu k návrhu na zavedení příspěvku na osobní asistenci
- Novela zákona o sociálních službách
- Podrobné informace o Poradním orgánu ombudsmana pro oblast práv lidí s postižením

Zdraví a informace ve společnosti

Vyplněním dotazníku pomůžete získat cenné informace o tom, jak pracujete se zdravotnickými informacemi, a zároveň poskytnete zpětnou vazbu na portál NZIP.

Dotazník je anonymní a jeho vyplnění trvá asi 15 minut. Díky tomu se Národní zdravotnický informační portál bude moci dále zlepšovat a lépe odpovídat na vaše potřeby.

[Vyplnit dotazník](#)

Redakční rada:

Bc. Daniela Jeníčková, d.jenickova@arpzpd.cz

Vydává Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s.

Karlínské nám. 12

186 03 Praha 8 – Karlín

(pro vlastní potřebu)

e-mail: asociace@arpzpd.cz [http:// www.arpzpd.cz](http://www.arpzpd.cz)